

Barentsin alueneuvoston puheenjohtajuus 2016-2017 -tavoitteet

MH § 124

Barentsin yhteistyötä Suomen, Ruotsin, Norjan ja Luoteis-Venäjän kesken toteutetaan sekä valtioiden tasolla ministeriöiden välillä että alueetasolla aluehallintojen välillä. Käytännön yhteistyötä tehdään hyvin monin eri tavoin. Perustavoitteena on kuitenkin tukea ja edistää alueen vakaata ja kestävää kehitystä. Barents-yhteistyö tuo alueellisen ja käytännönläheisen näkökulman laajempaan arktiseen yhteistyöhön ja toisaalta laajemman Barentsin alueen viitekehyksen alueelliseen kehittämiseen.

Barentsin yhteistyöalueen muodostavat 13 maakuntaa, lääniä tai vastaavaa pohjoista aluetta Norjassa, Ruotsissa, Suomessa ja Venäjällä. Suomesta jäsenalueita ovat Pohjois-Pohjanmaan, Lapin ja Kainuun maakunnat sekä tarkkailijajäsenenä Pohjois-Karjala. Yhteistyön puheenjohtajuus kiertää neljän mukana olevan maan kesken kahden vuoden kausissa.

Valtiotason yhteistyö (Barents Euroarctic Council eli BEAC) perustuu valtioiden välisiin sopimuksiin. Barentsin alueella sijaitsevien maiden lisäksi yhteistyöhön osallistuvat Islanti, Tanska ja Euroopan unioni, jotka ovat edustettuina kokouksissa.

Käytännönläheistä Barentsin alueyhteistyötä tehdään Suomen, Ruotsin, Norjan ja Luoteis-Venäjän pohjoisimpien alueiden kesken Barentsin alueneuvostossa (BRC), Barentsin aluekomiteassa (RC, toimii neuvoston toimeenpanevana elimenä) ja alueellisissa työryhmissä (RWG).

Barentsin euroarktisen neuvoston (BEAC) kaksivuotinen ulkoministeritason puheenjohtajuus 2014- 2015 siirtyy Suomelta Venäjälle 14.-15. lokakuuta 2015 Oulussa pidettävässä Barentsin alueen ulkoministerikokouksessa. Samassa yhteydessä alueiden välistä yhteistyötä ohjaavan Barentsin alueneuvoston kaksivuotiset puheenjohtajuudet siirtyvät Arkangelin aluehallinnolta Kainuun liiton vastuulle. Tulevan kaksivuotisen kauden ajan alueneuvoston puheenjohtajana toimii kansanedustaja Timo Korhonen ja varapuheenjohtajana maakuntahallituksen jäsen Raimo Piirainen. Barentsin aluekomitean puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja Pentti Malinen ja varapuheenjohtajana suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen.

Järjestyksessään seitsemäs Barents ohjelma vuoteen 2018 on hyväksytty kesäkuussa 2013 Kirkenesissä Barentsin euroarktisen neuvoston (BEAC:n) kokouksessa. Ohjelman tavoitteita ovat:

1. Edistää luovaa bisnestoimintaa ja nopeuttaa yritysten kasvua alueella
2. lisätä raja-alueyhteistyötä elintason ja elämän laadun parantamiseksi
3. tukea yhteisiä hallintoja, mm. luontoresurssien säilyttämistä
4. toimenpiteet ilmastomuutoksen sopeutumisessa
5. innovaatiot ja tutkimusyhteistyö kasvavan kriittisen massan avulla
6. keskittyminen puuttuvien rajanylitysyhteyksien infrastruktuuriin
7. työntekijöiden, yritysten, turistien ja opiskelijoiden rajanylitysliikkuvuuden parantaminen
8. keskittyminen kulttuuriyhteistyössä yhteisymmärryksen ja aluekehityksen edistämiseen.

Barents-yhteistyössä ovat toimineet seuraavat työryhmät, jotka on asetettu Barents-ohjelmassa:

1. Liikenne ja infrastruktuuri
2. Ympäristö
3. Investoinnit ja taloudellinen yhteistyö
4. Terveys ja sosiaalikäymykset
5. tutkimus ja koulutus
6. Nuoriso
7. Kulttuuri
8. Turismi
9. Energia

Kolme ensin mainittua ovat aluetason toimijoiden muodostamia työryhmiä ja muut ovat alue- ja valtioedustajien yhteisiä työryhmiä.

Kainuun liiton kv-tiimi on valmistellut puheenjohtajuuskauteen liittyviä käytännön järjestelyjä sekä Kainuun puheenjohtajuuskauden ohjelmaa. Ohjelma perustuu em. 7. Barents-ohjelmalle ja siinä pyritään ottamaan huomioon toimintaympäristön muutokset sekä tarkentamaan tulevien kahden vuoden tavoitteita aluekomitean ja -neuvoston toiminnalle. Ohjelman valmisteluvaiheessa on oltu yhteydessä mm. Suomen ulkoministeriöön, muihin Barents-toimintaan osallistuviin ministeriöihin, BRC:n työryhmien vetäjiin sekä alueneuvoston jäsenalueisiin, joilta on pyydetty kommentit ohjelmaluonnokseen. Samoin on oltu yhteydessä Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistoon.

Ohjelmaluonnoksen teksti on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 8

Lisätietoja asiasta antavat maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197, aluekehityspäällikkö Paavo Keränen, puh. 044 710 0853 ja suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus käy keskustelun asiasta ja hyväksyy Kainuun puheenjohtajuusohjelman julkaistavaksi.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.
